

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№ 7 (75)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
22 лютого '19

Вшанували Героїв Небесної Сотні

П'ять років тому вирішувалася доля нашої країни, її майбутнього. Незгодні з політикою режиму Януковича українці вийшли на площі своїх міст і сіл. Найтрагічніші події розгорнулися в столиці. Тут антинародна влада намагалася втопити Революцію Гідності в крові. Від куль спецназівців загинуло близько сотні людей, у тому числі й фермер з Кіровоградщини Віктор Чміленко. Проте народ вистояв, президент Янукович змушений був тікати до сусідньої Росії. З огляду на тривалу війну на Донбасі, можна стверджувати, що Революція Гідності завадила імперським планам російського диктатора Путіна, а відтак її значення не варто недооцінювати.

Минулої середи в Україні пройшли заходи, присвячені Героям Небесної Сотні. Вшанування пам'яті загиблих за майбутнє країни відбулося і в Катеринівській ОТГ. З нагоди Дня Героїв Небесної Сотні у всіх корпусах ліцею «Нова школа» пройшли лінійки, на яких демонструвалися відео подій п'ятирічної давнини. Також учні взяли участь в акції «Ангели пам'яті».

Що є підкупом виборців

За словами генерального прокурора Юрія Луценка, «підкупом виборців є гроші, цінні подарунки, продукти – все, крім сувенірів із партійною символікою та агітаційної літератури». Він також нагадав, що «роздача окулярів, роздача пайків у партійних пакетах, видача грошей – не тільки

виборцям, а навіть агітаторам, заборонена законом». «Якщо ми отримуємо сигнал, що десь підкупують виборців, Національна поліція має право затримувати людину, яка щойно вчинила злочин або вчиняє», – зазначив Луценко.

За простою схемою

Стала можливою реєстрація номерних знаків за іншим автомобілем або передача їх у власність іншому водієві в будь-якому сервісному центрі МВС. Про це повідомляється на офіційній сто-

рінці міністерства в Facebook. Раніше така процедура здійснювалася на підставі довідки, яку можна було отримати тільки в Головному сервісному центрі МВС у Києві.

Привітали ветеранів

Щороку в середині лютого з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав у школі естетичного виховання «В гостях у казки», що в селищі Новому, збираються місцеві

жителі, яким довелося воювати на чужині.

Так було і минулої суботи. Як і зазвичай, відбувся концерт. Серед його учасників – вокальне тріо «Оберіг» з Олексіївки.

Їм не довіряють

Переважна більшість громадян України не довіряє ні владі, ні судам, ні новоствореним антикорупційним органам. Такі результати соціологічного опитування Центру Разумкова.

Так, у п'ятірці лідерів, яким найбільше не довіряють українці, – державний апарат/чиновники і ЗМІ Росії (їм не довіряють по 83%), Верховна Рада (82%), судова система (78%), політич-

ні партії (77%), уряд і комерційні банки (по 75%). Також високий рівень недовіри громадян мають президент (71%), прокуратура (70%), Нацбанк (68%), Верховний суд (65%), САП (65%), НАБУ (64%), Нацагентство з питань запобігання корупції (64%), Антикорупційний суд (62%), Конституційний суд (62%) та профспілки (58%).

Берегти здоров'я змалку

На це націлювали вчителі Олексіївського корпусу ліцею «Нова школа» учнів початкових класів, проводячи нещодавно з ними заняття на тему «Здоров'я – найбільший скарб».

Ішлося і про шкоду від чіпсів, солодощів та фаст-фуду, і про користь від фізарядки, і про необхідність дотримання правил гігієни.

– Намагаємося прищепити дітям хороші звички, привчити

їх до здорового способу життя, – розповіла кореспонденту «Нашої громади» Олена Беліченко, педагог-організатор закладу.

Наші – серед найсильніших!

Минулої неділі у Кропивницькому пройшов обласний чемпіонат з волейболу серед дитячо-юнацьких спортивних шкіл, на якому дуже вдало виступила юнацька команда Катеринівської об'єднаної територіальної громади. Вона складається з нинішніх та колишніх учнів місцевого ліцею «Нова школа».

Наші юні волейболісти, здолавши «маститих» суперників, посіли третє місце. Їхній успіх став несподіваним для інших учасників, адже вони не очікували, що можна добре грати у волейбол і в звичайному, не

спеціалізованому навчальному закладі.

– У тому, що наші хлопці здобули «бронзу», немає нічого дивного, – прокоментувала здобуток вихованців ліцею його директор Ольга Борисівна Буряк. – Вони дуже люблять спорт, зокрема волейбол, регулярно тренуються. А прищепив їм любов до нього і допомагає вдосконалювати майстерність вчитель фізкультури, керівник волейбольного гуртка Сергій Тимофійович Вітряченко. Завдяки йому наші вихованці успішно виступають й на інших змаганнях. І не

тільки хлопці – дівчата теж. Скажімо, торік дівчата перемогли на зональних змаганнях у Помічній, а на обласній першості посіли престижне п'яте місце.

Ось хто примножив спортивну славу ліцею цього разу: Євгеній Буряк, Олександр Ананьєв, Дмитро Погорілий, В'ячеслав Кошевський, Владислав Головоко, Андрій Смиченко, Максим Суржик, Роман Чапара, Сергій Федоров та Євген Чудік.

Уже в березні відбудуться обласні змагання з волейболу, в яких візьмуть участь тільки нішні учні ліцею.

Пам'ятка пенсіонерам – одержувачам субсидій

З 1 березня за рішенням уряду монетизовані житлові субсидії пенсіонерам будуть виплачуватись органами Пенсійного фонду України.

Акціонерне товариство «Укрпошта» забезпечить виготовлення та доставку кожному одержувачу субсидії персональних повідомлень про надання житлової субсидії у готівковій формі (орієнтовно – після 10 березня 2019 року).

Яким чином здійснюється виплата монетизованих субсидій?

Виплата житлових субсидій здійснюється Міністерством соціальної політики України через Пенсійний фонд України шляхом перерахування органами Пенсійного фонду України коштів на пенсійні рахунки в уповноваже-

них банках або через виплатні об'єкти поштового зв'язку.

Виплата субсидій у готівковій формі здійснюється одночасно з виплатою пенсій.

Як і де отримати гроші?

Пенсіонери, які отримують пенсію через банківські установи, одержать житлову субсидію на свій банківський рахунок. Ті, хто одержує пенсію через поштове відділення, також отримають і житлову субсидію.

Коли перерахують гроші?

Період здійснення виплати монетизованих субсидій буде синхронізовано з датами виплати пенсій. Тобто кожен пенсіонер – одержувач субсидії отримає гроші у встановлену за графіком виплати пенсії дату впродовж виплатного періоду (з 4 по 25 число місяця).

Звертаємо вашу увагу!

1. Для отримання монетизованих субсидій надавати додаткові документи до сервісних центрів не потрібно.

2. Виплата житлових субсидій головним управлінням Фонду в області буде здійснюватись на підставі визначених структурними підрозділами органів соціального захисту населення даних про суми монетизованих субсидій пенсіонерів.

3. За роз'ясненнями щодо порядку надання субсидій, суми субсидій потрібно звертатися до відповідного органу соцзахисту.

Олена РОМАНЧЕНКО,
заступник начальника
головного управління
Пенсійного фонду України
в Кіровоградській області

«Ми трудилися з ентузіазмом!»

3 історії катеринівських каолінових копалень

Продовження. Початок у номерах 51 (67), 52 (68), 2 (70), 4 (72), 5 (73), 6 (74).

Початок перебудови, Чорнобильська катастрофа

У 1985 році в СРСР почалася перебудова, ініційована генсеком ЦК КПРС Михайлом Горбачовим. Щоправда, на квітневому пленумі ЦК КПРС, з яким пов'язують старт цього процесу, не було висловлено свіжих ідей щодо того, як зробити ефективнішою роботу народного господарства, котре управлялося командними методами і було оснажене багатолітньою гонкою озброєнь. Горбачов обмежився загальними фразами: треба прискорити соціально-економічний розвиток країни, досягнути нового якісного стану суспільства.

На початку травня 1985 року Рада міністрів СРСР ухвалила постанову «Про заходи щодо подолання пияцтва і алкоголізму, викоринення самогонування». В країні різко, більш ніж наполовину, скоротилося виробництво алкоголю. У боротьбі з пияцтвом використовувалася й преса. Газета Кіровоградського райкому партії «Зоря комунізму» не стала винятком. У номері за 6 серпня 1986 року названо й жителів Катеринівки, які попалися на роботі в нетверезому стані.

Ще була в розпалі антиалкогольна кампанія (вона таки провалилася), як 26 квітня 1986 року стався вибух на енергоблоці № 4 ЧАЕС, котрий призвів до техногенно-екологічної катастрофи небачених досі масштабів. Тієї весни багато цивільних чоловіків з досвідом військової строкової служби – робітників, інженерів, лікарів та колгоспників, – отримали повістки з військкоматів.

Радянська армія і до того залучала в свої лави на нетривалий час колишніх солдатів, проводила їх перепідготовку. У народі таких воїнів називали «партизанами». Та цього разу їх, одягнувши у військове, відправили в пекло – на Чорнобильську АЕС.

Були серед них і працівники Кіровоградського рудоуправління Геннадій Кушніков (нині покійний), Віктор Голубець, Микола Савочкін.

Розповідає Жанна Ластовка, дочка Геннадія Кушнікова:

– У травні 1986 року батька викликали у військкомат. Як з'ясувалося, щоб відправити у Чорнобиль. Мати і я з братом хвилювалися. Через три тижні батько, дуже схудлий, повернувся додому. Ми раді були! Батько мало розповідав про роботу в Чорнобильській зоні. Казав лише, що працював на бульдозері біля зруйнованого реактора, що в день їм дозволялося там бути не більше сорока хвилин. А ще йому шкода було людей, які через аварію залишили свої домівки. Обурювався мародерами, які активізувалися в безлюдних селах.

Також Жанна Ластовка зазначила, що її батько мав проблеми зі здоров'ям і до мобілізації в Чорнобильську зону.

– У нього серце хворе було, – сказала дочка ліквідатора. – Та цим ніхто не поцікавився. І батько ще більше підірвав здоров'я у Чорнобилі. Він і помер зарано – в 67 років.

Незважаючи на проголошену Горбачовим політику гласності, повної інформації про аварію на ЧАЕС відразу після неї радянські люди не отримали. Про справжні масштаби катастрофи народ

дізнався пізніше – коли на сполох забила асоціація «Зелений світ», заснована у грудні 1987-го письменником і лікарем Юрієм Щербакком. Та навіть не маючи уявлення про реальні наслідки вибуху на ЧАЕС, люди відгукнулися на заклик влади допомагати постраждалим від аварії.

народного споживання (у період застою економіка орієнтувалася не на потреби людей, а на виробництво заради нього ж). Отримало таку настанову й Кіровоградське рудоуправління. У 1985 році з виконанням цього завдання у гірників виникли проблеми. У «Зорі комунізму»

Тим часом економіка потребувала радикальних реформ, відмови від командного управління. У червні 1987 р. Верховна Рада СРСР, реалізуючи проголошені Горбачовим «три с» (самостійність, самоврядування, самофінансування), ухвалила закон «Про державне підприємство», відповідно до якого керівники підприємств отримали право планувати виробничу діяльність у межах показників, визначених міністерствами. І в цей час, у серпні 1987-го, керівником Кіровоградського рудоуправління призначили Володимира Кухту.

Тоді тут розроблялися два кар'єри – Лівобережний та Обознівський. Людські та технічні ресурси розпорошувалися на дві ділянки, культура видобутку була на низькому рівні. Володимир Кухта приймає рішення залишити Лівобережний кар'єр як неперспективний (у цьому родовищі не виявилось корисних копалин в тих обсягах, які обіцяли геологи) і зосередити зусилля на Обознівському.

Та рудоуправлінню все ще загрожувало приєднання його до потужнішого підприємства – Ватутинського комбінату вогнетривких глин, що на Черкащині.

У 1990 році Володимира Кухту разом з головою ради трудового колективу Володимиром Бабієм (такі ради на той час стали дуже поширеними) викликали у Раду Міністрів СРСР. Володимир Кухта та Володимир Бабій пообіцяли уряду, що допоможуть перетворення протягом року рудоуправління на прибуткове підприємство. Це було зроблено в обіцяний термін.

Далі буде.
Віктор КРУПСЬКИЙ

Одне зі свідчень цьому – замітка «На рахунок 90404» у «Зорі комунізму» за 31 травня 1986 року. У ній зазначається, що 90404 – це номер банківського рахунку (банк не вказується), на який слід переказувати пожертви потерпілим від аварії на ЧАЕС. Повідомляється, що долучилися до благородної справи і 250 працівників Кіровоградського рудоуправління – вийшли на роботу в рудник у суботу з тим, щоб їхній заробіток за цей день було переказано на потреби потерпілих від Чорнобильської аварії.

Тим часом влада націлювала промисловість на збільшення обсягів виробництва товарів

за 28 листопада опубліковано статтю «Не дбають про товари для народу», в якій рудоуправління, очолюване В. Скоковим, критикувалося за зрив плану виробництва продукції народного споживання. У публікації не вказується, які саме товари для народу влялося випустити гірничим підприємством.

– Виготовляли саман, – згадує директор з кадрових та соціальних питань ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» Сергій Тихонюк. – При цьому використовували глину з Лівобережного кар'єра та соломю. Виготовляли і бетонні стовпчики для виноградників.

договору про її реструктуризацію, або оскарження заборгованості в судовому порядку (ухвали про відкриття провадження у справі).

Якщо громадянин документально підтвердив сплату заборгованості або уклав договір про її реструктуризацію, або оскаржив наявність заборгованості в судовому порядку в строк понад два місяці з дати отримання повідомлення про відмову в призначенні житлової субсидії на наступний сезон, житлова субсидія в такому випадку призначається з місяця, наступного за місяцем, в якому громадянин вчинив такі дії.

– Протягом якого часу має розглядати заяву про призначення субсидії комісія при органі соціального захисту?

– Рішення про призначення житлової субсидії або відмову в ній комісія ухвалює протягом 30 календарних днів з дня прийняття структурним підрозділом з питань соціального захисту населення рішення про подання документів щодо призначення житлової субсидії на розгляд комісії.

Комісія розбереться

Закінчення. Початок у номерах 5 (73) та 6 (74).

Як відомо, у разі незгоди з рішенням органу соціального захисту населення про відмову в житловій субсидії можна звернутися до комісії при цьому органі, яка, можливо, перегляне його рішення. Про найпоширеніші причини відмови селянам у субсидіях та про повноваження згаданих комісій «Нашій громаді» розповіла заступник директора департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації – начальник управління сім'ї та соціальних виплат Надія Кримська.

– Як відомо, однією з підстав для відмови в субсидії є борг за житлово-комунальні послуги. Чи може комісія призначити субсидію після сплати такого боргу?

– Так, житлова субсидія не призначається, якщо структурним підрозділом з питань соціального захисту населення

отримано інформацію про наявність простроченої понад два місяці заборгованості з оплати житлово-комунальних послуг, витрат на управління багатоквартирним будинком, загальна сума якої перевищує 20 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян на день звернення за призначенням житлової субсидії (нині це 340 гривень).

Житлова субсидія може призначатися з початку опалювального (неопалювального) сезону за умови документального підтвердження сплати заборгованості або укладення договору про її реструктуризацію, або оскарження заборгованості в судовому порядку (ухвали про відкриття провадження у справі) протягом двох місяців з початку такого сезону, в іншому випадку – з місяця, наступного за тим, в якому до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення надійшло документальне підтвердження сплати заборгованості або укладення

Про оподаткування спадщини

Якщо у 2018 році людина отримала нерухоме майно від спадкодавця першого чи другого ступеня спорідненості, цей дохід не оподатковується.

Про це нагадала на власному сайті Державна фіскальна служба. І пояснила: членами сім'ї фізичної особи першого ступеня спорідненості вважаються її батьки, чоловік або дружина, діти, у тому числі усиновлені, членами сім'ї фізичної особи другого ступеня спорідненості – її рідні брати та сестри, баба та дід з боку матері і з боку батька, онуки.

Аналогічний порядок оподаткування – при отриманні майна у дарунок від членів сім'ї дарувальни-

ка першого та другого ступеня спорідненості. Разом з тим, ДФС зазначає, що для застосування цього порядку оподаткування між обдарованим та дарувальником має бути укладено договір відповідно до норм Цивільного кодексу України.

У таких випадках подавати річну податкову декларацію про майновий стан і доходи не потрібно, але за відсутності інших підстав, коли подання декларації є обов'язковим. Наприклад, якщо людина мала доходу від продажу корпоративних прав підприємства та отримала в спадщину нерухоме майно, то вона має подати таку декларацію.

101-й день народження

101 рік виповнився 16 лютого Оксані Ількевич, жительці Обознівки.

Оксана Трохимівна – найстарша людина в Катеринівській об'єднаній територіальній громаді. Пам'ятаючи про це, голова місцевої ветеранської організації Марина Сіраченко від імені сільської ради та всієї громади привітала її із днем народження.

Нелегка доля випала Оксані Трохимівні.

– Коли мамі було сім років, – розповідає Лідія Флорінська, дочка Оксани Трохимівни, – її батьків як куркулів (бо мали коняку!) вислали на Урал. Вислали з шістьма дітьми. Через два місяці мамаина мати померла, мама опинилася в інтернаті. Згодом старші сестри забрали її до себе. Перед війною мама повернулася в Україну. Жила в Кіровограді, працювала на заводі «Більшовик». 1941-го року перебралася в рідне Бровкове, це село в Новомиргородському районі. Влаштувалася в колгоспі, вийшла заміж, народила сімох дітей. Тато помер 2011 року. Буває, мама розказує, як працювала в колгоспі, як нас, дітей, гляділа. Що любить вона з харчів? Солоденьке – тістечка, млинці, компот. Ковбаси не любить, любить котлети. Догоджаємо їй як можемо. Це ж щастя – коли поряд мати...

Віктор ІВАНЕНКО

На знімку: Оксана Ількевич з дочкою та правнуком.

З давня хутором вважалося мале, часто однодвірне сільське поселення, а обознівський Хутір – це майже як село, з трьома вулицями.

Зараз, коли дерева стоять без листя і все довкола добре видно, мимоволі виникає думка, що обознівський Хутір ніби загубився на узбіччі цивілізації – немає нічого такого, за що б могло зачепитися око. Всього кілька добротних будинків, решта збудовані дуже давно, ймовірно ще в першій половині минулого століття.

Схоже, не спонукає до активного будівництва тут навіть можливість газифікувати свою оселю. До речі, цим благом користуються не всі: хтось – через брак коштів, а хтось – вирішивши, що й так доживатиме відведеного йому віку.

Більшість тутешніх мешканців – пенсіонери. Ліна Миколаївна Ярошенко – одна з них. На Хуторі їй всі знають, хоч вона давно вже не працює, нікуди не ходить – хіба що до ларка по хліб, чи до сусідів. Вона народилася на Хуторі, тут прожила все життя, за винятком тих періодів, коли доля закидала її в інші місця. А ще вона тридцять чотири роки вчителювала в Обознівській школі, і цим ще більше відома, адже на Хуторі, мабуть, не було жодної сім'ї, чиїх би дітей вона не навчала.

Почувши, що я з газети, Ліна Миколаївна розгубилася.

– Я й не знаю, що можу вам розповісти, – сказала. – Я багато вже позабувала.

Проте вона даремно скаржитися на свою пам'ять – не плутає роки, по імені називає більшість своїх колишніх колег, учнів. Знає чимало й про своїх пращурів. Наприклад, про діда, материного батька, Івана Калістратовича Настоящого, який народився 1869 року.

– Одружився пізно, коли йому було вже за тридцять, – каже, – Жінку знайшов собі в Лелеківці. Вона приїхала туди з Полтавщини. Мали п'ятеро дітей – трьох синів і дві дочки. Моя мама була 1910 року народження. Заміж вийшла за офіцера, і в них народилося троє дітей, я була найстаршою. Оскільки батько служив у Лубнах (місто в Полтавській області. – Авт.), то й ми там жили. Коли почалася війна, батько пішов на фронт, а нас вивезли до Казахстану, в місто Караганду. Мама щодня ходила на роботу, і за це їй давали харчі, щоб ми з голоду не вмерли.

До деталей вона пам'ятає й повернення в Лубни в сорок четвертому. Всюди – розруха, сірість, але всіх переповнювала радість, що не буде більше війни, що житимуть ще краще, ніж жили раніше.

Їм дали житло. Мама знову

працювала, а вони, одне від одного менше, весь день чекали на неї вдома. Потім вона захворіла на висипний тиф, і їх поселили в дитячому будинку. Мабуть, там би й залишилися, якби мама не одужала. Через три місяці вона їх забрала з дитбудинку.

– Війна скінчилася, а від нашого батька жодної вісточки не

кали в учительську, щоб переконати продовжити навчання в школі. Аргумент – настане час, коли без вищої освіти вчителю не обійтись, тож ліпше закінчити десять класів.

Вона погодилася, але обрала не Грузьківську школу, як інші обознівці, а міську номер чотири.

– Як почули про це сільські

шанського району. Вчительський колектив мені відразу сподобався, і я б, мабуть, там назавжди й залишилася, та доля розпорядилася інакше.

Вона мріяла про справжню роботу, а їй дали всього кілька годин на тиждень. Решта її ставки дісталася вчительці, яка за рік мала йти на пенсію. Яюсь

ється. Не випадково яюсь учні присвоїли їй символічний титул «Розум колективу» й вручили саморобну медаль.

Каже, з колегами їй пощастило, бо то були закохані в свою професію люди: кваліфіковані, відповідальні, не байдужі до всього нового, що з'являлося на педагогічній ниві. Такими, на

Ліна Ярошенко: Я ходила на роботу як на свято

найшло, – продовжує Ліна Миколаївна. – Мамі було важко нас ростити, і тоді за нами приїхав мамин брат Михайло. Так ми опинилися на Хуторі. Жили в маминих батьків. Он там, – показує у вікно, – стояла їхня хата, вкрита соломомою. Коли її збудували навіть дід не міг сказати, хоч він і прожив дев'яносто шість років. Звідси я пішла в перший клас Обознівської семирічки.

Вони все ще сподівалися, що об'явиться батько, писали листи, аж поки не отримали повідомлення, що він пропав безвісти в боях під Харковом. Тих, хто пропав безвісти, влада нерідко вважала зрадниками з усіма наслідками такого статусу, а рідні тішили себе надією на зустріч.

У школі Ліна вчилася залюбки, була відмінницею.

– А якою ж я була активісткою! – каже Ліна Миколаївна. – Очлювала комсомольську організацію, багато читала. Моїми кумирами були Зоя Космодем'янська, Уляна Громова. Я у всьому хотіла бути схожою на них, без найменшого вагання готова була повторити їхній подвиг.

Школу вона закінчила на відмінно, і, коли хотіла вступати до педагогічного училища, її покли-

жінки, почали маму відмовляти. Казали, що міську школу я не закінчу із золотою медаллю й до інституту не вступлю, – згадує далі жінка. – Мама вже засумнівалася, а я була в такому відчаї, що й передати не гожа. Документи я не забрала, а школу закінчила із срібною медаллю й вступила на російське відділення Кіровоградського педінституту – хотіла на українське, але того року на нього чомусь набору не було. На другому курсі нам додали ще німецьку мову, тому в дипломі записано, що я вчитель російської мови та літератури і німецької мови. За направленням поїхала в Калмазове Віль-

розповіла про це матері, а та – Анатолію Григоровичу Гаврильченку, тодішньому директору Обознівської школи. Він сказав, що їм потрібен такий спеціаліст, як Ліна, і після деяких формальностей вона вже навчала обознівських дітей.

Про свою роботу в рідній школі Ліна Миколаївна каже так: – Працювалося тут мені дуже добре, я ходила на роботу як на свято.

Вона любила дітей, ніколи їх не сварила, відтак їй слухалися навіть безнадійні, як вважалося, порушники дисципліни. На її уроках вони ставали іншими, й колеги запитували, як це їй вда-

її переконання, були подружжя Павло і Катерина Селецькі, Анатолій і Таїсія Гаврильченки, вчитель біології і хімії Леонід Подольян, учитель праці Анатолій Леміш (обладнав зразковий клас-майстерню), учитель фізкультури Володимир Дубас (постійно організовував спортивні змагання, туристичні походи).

Ще Ліна Миколаївна тривалий час листувалася з випускницею їхньої школи, багаторічною директоркою уже згаданої кіровоградської школи №4 Агрипиною Василівною Харитоновною (дівооче прізвище – Вітряченко) – добре відомою на всю область педагогом. Ліна Миколаївна й досі зберігає листи, в яких старша колега ділиться з нею думками про літературні новинки, про те, як ними можна скористатися у виховній роботі тощо.

– Ми працювали дружно, без конфліктів, – продовжує. – Якщо влітку треба було готувати школу до нового навчального року, то всі ставали й робили, ніхто не ухилився, в тому числі й директори – вони нарівні з усіма фарбували, білили. Батьків учнів до цієї справи залучали тільки за їхнім бажанням, гроші на фарби й пензлі з учнів не збирали.

Згадала Ліна Миколаївна й про те, як разом з учнями займалася пошуком рідних воїнів, похованих на сільському кладовищі в роки Другої світової війни, як потім знайдені родичі приїздили в село на День Перемоги, як розбили сквер на місці старого саду, та багато інших гарних справ, з яких складалася її життя.

Тепер вона живе одна, але не вважає себе забутою, нікому не потрібно, бо не забувають про неї колишні її учні і добрі люди, яких на їхньому Хуторі, каже, більшість, – провідують її, допомагаючи, чим можуть. Допомагає залишатися оптимісткою й газета «Наша громада», яку вона виглядає щоп'ятниці і перечитує до останнього рядка.

Валерій М'ЯТОВИЧ

На знімках: Ліна Миколаївна в роки праці; з учнями; з учителями Обознівської школи.

3 нагоди Дня святого Валентина

У селах нашої громади колективно відзначаються усі свята. Не став винятком і День закоханих. В Олексіївці багато жителів відвідали місцевий будинок культури, де було організовано танці та розважальні ігри.

У Володимирівці завідувача тамтешнім клубом Світлана Ніколаєнко провела конкурс «Ідеальна пара», спонсором виступив Олексій Демченко. У конкурсі взяли участь Олег і Тетяна Кулі, Герман і Тетяна Навроцькі, Богдан і Оксана Руденки. Вони від душі насміялися, змагаючись за звання «Ідеальна пара». Весело було й глядачам. Особли-

во, коли з'ясувалося, що дехто з учасників конкурсу не знає, яка найулюбленіша страва його половинки. Звання «Ідеальна пара» здобуло подружжя Куль, приз глядацьких симпатій дістався Руденкам.

У Катеринівському будинку культури пройшло інтелектуальне шоу «Хто зверху?», в якому взяли участь дві команди школярів – дівчача і хлопчача. Перемогу здобули дівчата. Вони були вправнішими у різноманітних конкурсах, дотепніші відповідали на запитання тощо.

У Ліснянському клубі з нагоди Дня закоханих відбувся концерт

гурту «Живий звук» з Кропивницького. На захід походилися і молоді люди, і пенсіонери. Оплатили виступ артистів ПП «Лісне», яке очлює Володимир Островий, депутат Катеринівської сільської ради Анастасія Острова та регіональна організація Радикальної партії Олега Ляшка. Треба зазначити, протягом майже десяти років клуб у Лісному бездіяв, а цієї зими відновив роботу, Катеринівська сільська рада придбала для нього акустичну систему, мікрофони.

На знімку: у Ліснянському клубі виступає «Живий звук».

Знають і господарів, і їхніх внуків

— Корм їм треба спеціальний, — пояснює господарка. — Купуємо його у Кропивницькому. Якщо давати перепілкам те ж, що й курям, нестися не будуть. Якоюсь хотіла урізноманітнити їхній раціон — покоришила зеленою цибулі. Не їдять.

Далі Алла Чабаненко розповіла, що тримають вони перепілок «сім'ями»: в кожній клітці на 12 самиць — один самець.

— Як знесе яєчко,

лята вилуплюються на 17 день. А вилуплюються вони уже сухенькими (не те, що курчата!) і дуже жвавіми. Одразу бігають! Далі вигріваємо їх у брудері, це такий ящик з електролампюю. А через півтора місяці й самі несуться.

Запитав я Аллу Чабаненко і про перепелине м'ясо. Жінка відповіла, що воно — смачне і нежирне.

Чи не завести й собі перепілок? З такою думкою я залишав подвір'я Чабаненків.

Віктор КРУПСЬКИЙ

В Японії перепелині яйця регулярно дають школярам

Дієтологи стверджують, що перепелині яйця містять більше біологічно активних речовин, ніж яйця інших видів сільськогосподарської птиці.

Перепелині яйця перевершують курячі за кількістю білка та вітаміну В₁₂. Також у перепелиних яйцях багато вітамінів А, В₁, В₂, вони містять цинк, магній, калій, фосфор, марганець, велику кількість заліза. Тому перепелині яйця корисні при значних фізичних навантаженнях, чудово годяться при дієті для зниження ваги (можна з'їдати 1 — 2 яйця і не отримувати зайвих калорій).

Регулярне вживання перепелиних яєць може полегшити перебіг деяких неврозів і психосоматозів, а також бронхіальної астми. Перепелине яйце містить менше холестерину, ніж куряче, тому його рекомендують і літнім людям із захворюваннями серця і судин. Протеїн, якісні жири і фолієва кислота допомагають підтримати гормональний фон жінки. Під час вагітності радять з'їдати 2 — 3 яйця щодня.

В Японії кожен школяр на обід отримує 2 перепелиних яйця. Вітамінно-білково-мінеральний комплекс допомагає активізувати роботу мозку, і дитина більше запам'ятовує в школі. Дошкільняті достатньо 1 — 2 штук на день. Дорослій людині на добу можна з'їдати до 4 яєць. Вживати яйця з лікувальною метою треба систематично, без перерв протягом 3 — 4 місяців.

Однак, треба пам'ятати, що в яйцях перепілок може бути збудник сальмонельозу. Щоб уникнути отруєння, яйця слід варити (від хвилини до п'яти).

Близько двох років тому жителі Обознівки Чабаненки обзавелися перепілками, і ні разу не пошкодували про це.

— Їхні яєчка — дуже корисні для здоров'я. І самі їмо, і дітям даємо. Дуже люблять перепелині яйця внуки — Данюша і Меланія, — розповідає господарка, завівши мене у підсобне приміщення, де розміщені клітки з перепілками. Я зауважую, що ці птахи — дуже метушливі.

— Ні, — заперечує Алла. — Це вони незнайомця відчули. А як тільки свої заходять, не тривожаться. Вони й наших внуків знають.

Запитую далі, що їдять перепілки в домашніх умовах.

перепілка заходиться співати, та так мелодійно! — описала жінка. — А півник після того, як скоче на неї, падає, ще й лапки вгору задирє — такий задоволений!

Також господарка пояснила: — На яйця домашні перепілки не сідають, для продовження їхнього роду треба застосовувати інкубатор. В інкубаторі перепі-

Бібліотека Ярослава Мудрого. Правда і міфи

Про те, що київський князь Ярослав Мудрий заснував першу на Русі бібліотеку, знаємо зі шкільної парти.

На честь цієї бібліотеки встановлено пам'ятний знак біля Софійського собору, а факт її існування не викликає сумнівів і вважається доказом високого культурного розвитку Київської Русі. Суперечки на популярному рівні ведуться лише стосовно кількості книг у бібліотеці та її місцезнаходження тепер (за умови, якщо вона збереглася).

«З наукового ж погляду всі ці дебати позбавлені будь-якого сенсу, оскільки базуються лише на припущеннях», — стверджується в книжці Якова Гордієнка «Ergare humanum est: 50 нарисів з українського примарознавства». Ось як автор пояснює свою позицію: «Наука повинна оперувати виключно документальними свідченнями, а вони щодо Ярославової книгозбірні обмежуються короткою фразою з літопису 1037 року: «Ярослав же любив книги і, многи списавши, положив у церкві святої Софії». Безперечно з цього тексту можна вивести лише те, що за Ярослава у Києві діяв скрипторій — центр перекладу та перепису-

вання книг — і що виготовлені там книги зберігалися у Софійському соборі. А от які саме були книги, скільки їх нахорувалося та хто ними користувався — точно сказати неможливо.

Виходячи із загальних уявлень про культуру середньовічної Русі, найвірогідніше припустити, що у Софії існував звичайний склад книжок (переважно релігійного змісту), можливо, подібний за функціями до сучасного бібліотечного колектора. Частина софійських книг,

напевне, використовувалася для богослужіння. Про бібліотеку ж у сучасному розумінні — з каталогом, читальним залом та загальним доступом — не може йти й мови.

Але якщо літопис не дає підстав казати про якусь бібліотеку, чому виникли ці розмови? Річ у тім, що про Ярославову книгозбірню згадується ще в одному творі — «Історії русів», складеній на початку XIX століття. Анонімний автор «Історії русів» повідомляє, що Ярослав Мудрий заснував «главное училище Богословия и других изящных наук, с обширною из Греции выписанною библиотекою». Це і є головний та єдиний «доказ» існування бібліотеки. Біда в тому, що «Історію русів» давно і переконливо викреслено з числа достовірних джерел — для професійних істо-

риків це не більше, ніж ефектний політичний памфлет. У 1916 році сталася ще одна подія, безпосередньо пов'язана з «бібліотекою Ярослава». При дослідженні підземного ходу на подвір'ї Софійського собору знайшли шматок бересті, на якому почерком кінця XVII століття написано: «Аще кто найде сей ход, той найде великий клад Ярослав». Під впливом «Історії русів» археологи вирішили, що «великий клад», тобто «великий скарб», означає саме бібліотеку. Але ні тоді, ні пізніше, ані в інших місцях (а гіпотез було чимало) не знайшли навіть натяку на якісь давні книги. Через те невтомних шукачів «бібліотеки Ярослава» справжня наука може вважати тільки авантюристами.

Те ж саме можна сказати про «обсяг фондів» бібліотеки. Коли кількість її томів оцінювали тисячами, явно не розуміючи, наскільки складним був процес виготовлення книги. Сучасні прихильники реальності бібліотеки називають менше, але так само фантастичне число — 950. Це при тому, що в тогочасній Західній Європі вважалася винятковим явищем бібліотека з 300 томів».

ньому, висип з'являється через 14 днів (від 7 до 18 днів) після впливу вірусу. >Іноді до симптомів кору додаються блювання і пронос. Вірус кору може жити в повітрі та на поверхнях до двох годин після того, як хвора людина залишила приміщення. Він небезпечний ускладненнями: пневмонією або ураженням головного мозку.

Тойце то вода

Сирник «Краківський»

1 кг кисломолочного сиру, 1 яйце + 8 яєць, 225 г вершкового масла, 375 г цукрової пудри, ванілін, 3 ст. л. крохмалю, 100 г родзинок, 250 г борошна, сіль.

125 г м'якого масла збити з 125 г цукрової пудри. Додати 1 яйце, ванілін, перемішати, висипати просіяне борошно. Замісити тісто і покласти його у холодильник на годину. Далі трохи більше половини тіста розкачати, викласти його у форму, застелену пергаментом. Проколоти в декількох місцях виделкою. Для начинки перетерти сир через сито. У яєць відділити білки від жовтків. Решту розм'якшеного вершкового масла збити з 200 г цукрової пудри. Продовжуючи збивати, додавати по одному жовтку і по ложці сиру. Збити яєчні білки з дрібкою солі. Додати 50 г цукрової пудри і збити до щільної піни. Додати підготовлені родзинки і крохмаль. У сирну масу додати яєчні білки, повільно перемішуючи. На готовий корж викласти сирну начинку. Решту тіста тонко розкачати, нарізати смужками і викласти їх у вигляді решітки поверх начинки. Випікати сирник 50 хв. при 180°C. Вимкнути духовку, відкрити дверцята і дати сирнику постояти годину. Можна полити сирник глазур'ю: збийте лимонний сік з цукровою пудрою.

Скумбрія, запечена з картоплею

Риба: 2 розморожені скумбрії, сік 1/2 лимона, 1 ч. л. гранульованого часнику, 2 гілки тим'яну (тільки листя), сіль до смаку. Овочі: 3 великі картоплини, 1 велика цибуля, 1 часничина, оливкова олія, цедра 1/2 лимона, сіль до смаку, 2 гілки тим'яну. Соус: 7 ст. л. оливкової олії, 2 ст. л. лимонного соку, 1 зубець часнику, 1 ст. л. гірчиці в зернах, 1 ч. л. меду.

У риби відрізати голову, почистити нутрощі. Розрізати з боку черева, видалити хребет, не розрізаючи філе. Видалити інші кістки. Скумбрію посолити, посипати гранульованим часником, тим'яном та скропити лимонним соком. Духовку розігріти до 220°C. Картоплю добре помити (не чистити), кожну розрізати на 8 частин уздовж. Картоплю викласти у великий жаротривкий посуд (в який можна буде в один шар викласти рибу), та щедро полити оливковою олією. Посолити, перемішати і пекти в духовці, перевернувши один раз. Як тільки картопля почне рум'янитися, додати цибулю та тим'яну. Пекти 5 хв. і додати часник. Через 2–3 хв. викласти до овочів рибу, шкіркою вниз, розсуваючи їх по краях форми. Пекти, поки скумбрія побіліє, а шкірка трішки підрум'яниться, 7–8 хв. Усі інгредієнти для соусу збити до однорідності. Дістати рибу з духовки, полити разом з овочами соусом.

Колектив ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» глибоко сумує з приводу смерті ветерана підприємства

РУСУЛА
Семена Федоровича
та висловлює співчуття рідним і близьким покійного.

Ваше здоров'я

Кір — одне з найбільш заразних захворювань, яке швидко поширюється від хворої людини до здорової повітряно-крапельним шляхом (під час вдихання найдрібніших крапель слизу, які потрапили в повітря при чханні, кашлі або розмові хворого).

Перші симптоми кору

1. Першою ознакою кору є значне підвищення температури, яке настає приблизно через 10–12 днів після інфікування і триває від 4 до 7 днів. 2. На цій початковій стадії можуть з'являтися нежить, кашель, почервоніння очей і слизотеча, а також дрібні білі плями

на внутрішній поверхні щік. 3. Через декілька днів з'являється висип, зазвичай спочатку на обличчі та верхній частині шиї. 4. Приблизно через 3 дні висип поширюється по всьому тілу, з'являється на руках і ногах. Він тримається 5–6 днів і потім зникає. В серед-